

Nr 392

Av herr Blomquist m. fl., om översyn av folkhögskolestadgan.

(Lika lydande med motion nr 637 i Andra kammaren)

Den 1 juli 1967 införs i enlighet med riksdagens beslut (prop. 1966: 42, SU 75, rskr. 186) ett nytt bidragssystem för statsunderstödda folkhögskolor. Med anledning därav har Kungl. Maj:t utfärdat en kungörelse om statsbidrag (SFS 1966: 758) och vidtagit vissa ändringar i gällande folkhögskolestadga (SFS 1966: 761). Följden har emellertid blivit att flera paragrafer är direkt motstridiga.

Enligt riksdagens beslut skulle tidigare bestämmelser rörande gruppindelning ersättas med ett smidigare system, relationstal för lärartäthet. Den utredning, som föregick propositionen, satte dessa båda system i direkt motsättning till varandra. I propositionen refereras utredningens förslag på följande sätt:

Utredningen uttalar, att det är angeläget att finna ett system för lärartilldelning, som både garanterar en god pedagogisk standard i folkhögskolorna och är ett smidigare instrument än nu gällande gruppindelingsnormer. — — — Som en konsekvens härav föreslår utredningen, att reglerna för inrättande av avdelningar etc. helt skall avskaffas.

Departementschefen säger i propositionen (s. 25):

Jag tillstyrker, att nuvarande regler om klass- och gruppindelning slopas och ersätts av det system för lärartilldelning utredningen föreslagit. — — — Inom ramen för lärartilldelningen kan undervisningen organiseras fritt i enlighet med skolledningens pedagogiska bedömningar.

Utskottet framhåller (s. 4):

Inom ramen för den lärartilldelning, som detta s. k. relationstal medger, skall undervisningen kunna organiseras fritt i enlighet med skolledningens pedagogiska bedömningar. I jämförelse med nuvarande förhållanden — — — åsyftas sålunda en viss minskning av lärartillgången men å andra sidan en pedagogiskt värdefull frihet att variera undervisningens organisation.

Riksdagen följde utskottets hemställan. Ändringar har icke vidtagits i gällande folkhögskolestadga (1958: 478, med ändringar 1963: 454, 1965: 879 och 1966: 761), varför denna strider mot statsbidragskungörelsen. Ändras icke § 9, mom. 1 st. 2. mom. 5 och § 12, mom. 1 går Kungl. Maj:t emot riksdagens klart uttalade mening, som ju dessutom ansluter sig till propositionen. Nu pågående pedagogiska försök med s. k. nivågruppering äventyras, om ej nödig stadgeändring företages.

Bihang till riksdagens protokoll 1967. 3 saml. Nr 392—408

Flera exempel på bristande överensstämmelse skulle ha kunnat anföras. Skolväsendet är inne i en enorm utvecklingsprocess. Detta har medfört förändringar även inom folkhögskolan. Kurs vid folkhögskola har nu åsatts ett lagstadgat kompetensvärde. Även detta nödvändiggör en översyn av nu gällande men delvis föråldrade folkhögsskolestadga. Som bl. a. omnämnts i den här ovan anförda utredningen har skolöverstyrelsen utarbetat ett förslag till ny folkhögskolestadga. Eventuellt kan denna ligga till grund för ett fortsatt arbete.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala sig för att en översyn av nu gällande folkhögskolestadga kommer till stånd.

Stockholm den 26 januari 1967

Per Blomquist (h)

Lars Larsson (s)

Thorsten Larsson (cp)

Sven Nyman (fp)
